

Tartuntatautilain 16 §:n mukainen päätös pakollisesta terveystarkastuksesta

ASIA

Tartuntatautilain 16 §:n nojalla annettava päätös terveystarkastukseen määrittämiseksi tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n mukaisen SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

ASIAN TAUSTA

Sosiaali- ja terveysministeriön 26.1.2021 päivitetyn covid-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaan uutena potentiaalisesti merkittävänä epidemiologisena uhkatekijänä on ilmennyt SARS-CoV-2 virusmuunnoksia, jotka leviävät selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemmat alatyypit ja voivat vakavasti vaarantaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on 29.3.2021 antamassaan ohjeessa suositellut, että kaikki riskimaista Suomeen tulevat matkustajat ohjataan koronatestiin rajanylityspisteellä.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on 26.2.2021 tekemällään päätöksellä ISAVI/1656/221 määrännyt toimialueensa kuntia ja

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

Postiosoite: PL 2, 13035 AVI | Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 5, Mikkeli

puh. 0295 016 800
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36

Kuopion toimipaikka
Piispankatu 1

kuntayhtymiä tartuntatautilain 15 §:n nojalla järjestämään kaikille alueellaan sijaitsevien rajanylityspaikkojen kautta maahan tuleville henkilöille terveystarkastuksen SARS-CoV2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Määräys on ollut voimassa 1.3.-31.3.2021. Määräystä on jatkettu 29.3.2021 tehdyllä päätöksellä ISAVI/2433/2021 ajalle 1.4.-30.4.2021, 23.4.2021 annetulla päätöksellä ISAVI/3252/2021 ajalle 1.5.-31.5.2021 ja 24.5.2021 annetulla päätöksellä ISAVI/4295/2021 ajalle 1.6.2021-30.6.2021.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on 31.3.2021 antamallaan päätöksellä (ISAVI/2625/2020) määrännyt tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki Kuopion lentokentän rajanylityspaikan, Joensuun lentokentän rajanylityspaikan, Niiralan rajanylityspaikan ja Inarin tilapäisen rajanylityspaikan kautta riskimaista Suomeen saapuvat henkilöt osallistumaan välittömästi maahantulon jälkeen Siilinjärven kunnan tai Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä Siun Soten järjestämään terveystarkastukseen yleisvaarallisen covid-19 -tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi. Päätöksessä riskimaista tulevilla henkilöillä tarkoitetaan niitä henkilöitä, jotka ovat 14 vuorokauden sisällä ennen maahantuloa oleskelleet maassa, jonka koronailmaantuvuus on suurempi kuin 25 / 100 000 henkilöä / 14 vrk. Määräys ei koske vuonna 2008 tai sen jälkeen syntyneitä lapsia eikä kuljetus- ja logistiikkahenkilöstöä työtehtävissään. Määräys on ollut voimassa 30.4.2021 asti. Määräystä on jatkettu 23.4.2021 annetulla päätöksellä ISAVI/3119/2021 ajalle 1.5.-31.5.2021 ja 24.5.2021 annetulla päätöksellä ISAVI/4194/2021 ajalle 1.6.-30.6.2021.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) suosittelee 4.2.2021 ja 29.3.2021 antamissaan ohjeissa, että kaikki riskimaista tulevat matkustajat ohjataan koronatestiin rajanylityspisteellä. THL on 10.6.2021 antanut uuden suosituksen maahantulopisteiden terveystarkastuksille maahantulon yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista SARS-CoV-2-viruksen leviämisen estämiseksi.

SELVITYKSET

Aluehallintovirasto on hankkinut päätöstä varten seuraavan selvityksen. Siilinjärven kunnan, Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä Siun soten, Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä Essoten ja Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä Sosterin selvitykset on saatu 17.6.2021 pidetyn rajaturvallisuuden yhteistyökokouksen yhteydessä.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä Siun sote on 17.6.2021 pidetyssä rajaturvallisuuden yhteistyökokouksessa todennut, että sen alueen rajanylityspaikkojen kautta maahan tulleilta todettujen positiivisten tautitapausten määrä on kesäkuussa 17.6.2021 mennessä ollut 24, joista 16 tapausta on jatkotestissä varmistunut positiiviseksi. Siun soten mukaan pakollinen terveystarkastus on ollut matkustajien ja terveystalveluorganisaatioiden kannalta selkeä, ja sen jatkoa toivotaan.

Siilinjärven kunta on 17.6.2021 pidetyssä rajaturvallisuuden yhteistyökokouksessa todennut, että olisi hyvä, että maahantulija voitaisiin tarpeen tullen velvoittaa testiin aluehallintoviraston päätöksellä.

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä Sosterista 22.6.2021 saadun tiedon mukaan alueen uudet tuoret viikon 23 todetut tautitapaukset (6 kpl) ovat ulkomailta peräisin. Sosteri on 17.6.2021 pidetyssä rajaturvallisuuden yhteistyökokouksessa todennut, että pakollista terveystarkastusta koskevan päätöksen selkeys on tärkeää.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä Essote on 17.6.2021 pidetyssä rajaturvallisuuden yhteistyökokouksessa pitänyt tärkeänä sitä, että maahantulihoita koskevat päätökset ulotetaan koskemaan myös Mikkelin lentokenttää.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi

aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki toimialueensa rajanylityspaikkojen kautta riskimaista Suomeen saapuvat henkilöt osallistumaan rajanylityspaikalla maahantulon yhteydessä kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän järjestämään terveystarkastukseen yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

Tässä päätöksessä riskimaista tulevilla henkilöillä tarkoitetaan niitä henkilöitä, jotka ovat 14 vuorokauden sisällä ennen maahantuloa oleskelleet maassa, jonka koronailmaantuvuus on suurempi kuin 25 / 100 000 henkilöä / 14 vrk.

Määräys ei koske vuonna 2005 tai sen jälkeen syntyneitä lapsia eikä kuljetus- ja logistiikkahenkilöstöä työtehtävissään.

Määräys ei myöskään koske henkilöä, joka:

- 1) on saanut täyden rokotussarjan ja viimeisestä rokotuskerrasta on kulunut vähintään kaksi viikkoa;**
- 2) henkilöä, joka on sairastanut covid-19-taudin ja saanut vähintään yhden rokoteannoksen, ja rokoteannoksesta on kulunut vähintään viikko;**
- 3) henkilöä, joka on sairastanut covid-19-taudin alle kuusi kuukautta sitten.**

Hyväksyttäviä rokotteita ovat THL:n 10.6.2021 päivätyn ohjeen taulukossa 1 (liite 1) tai sen jälkeen THL:n antamassa ohjeistuksessa ilmoitetut rokotteet.

Maahantulon yhteydessä esitettävästä todistuksesta tulee käydä ilmi rokotetun tai covid-19-taudin sairastaneen henkilön nimi ja syntymäaika, annettu rokote, todistuksen antopaikka ja päiväys sekä todistuksen antajan allekirjoitus ja leima tai muu vastaava vahvistus.

Määräys on voimassa ajalla 24.6.2021-31.7.2021.

Tämä päätös korvaa Itä-Suomen aluehallintoviraston 24.5.2021 tartuntatautilain 16 §:n nojalla antaman päätöksen ISAVI/4194/2021 ajalta 24.6.2021-30.6.2021.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Perustuslain (731/1999) 7 §:n mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.

Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaan kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Rokotukseen tai terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 15 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai asianmukaisen koulutuksen saanut muu

terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa. Tarkastuksen osana voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu merkittävää haittaa tutkittavalle.

Tartuntatautilain 16 §:n mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön.

Samana pykälän 2 momentin mukaan virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä yksittäistä henkilöä koskevan päätöksen pakollisesta terveystarkastuksesta, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Tartuntatautilain 22 § 1 momentin mukaan yleisvaaralliseen tai valvottavaan tartuntatautiin sairastuneen ja sairastuneeksi perustellusti epäillyn sekä tällaiseen tautiin altistuneen tai perustellusti altistuneeksi epäillyn henkilön on annettava asiaa selvittävälle terveydenhuollon ammattihenkilölle nimensä, syntymäaikansa tai henkilötunnuksensa, yhteystietonsa, kotikuntansa sekä mahdollinen muu oleskelupaikkansa sekä muut tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarvittavat välttämättömät tiedot.

Tartuntatautilain 60 § 1 momentin mukaan, jos yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen vaara on ilmeinen eikä taudin leviämistä voida muulla tavoin estää, virkasuhteinen kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri tai virkasuhteinen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri voi päättää henkilön karanteenista enintään yhden kuukauden ajaksi. Päätös karanteenista voidaan tehdä henkilölle, jonka on todettu tai perustellusti epäilty altistuneen yleisvaaralliselle tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillylle tartuntataudille.

Tartuntatautilain 88 §:ssä viitataan rikoslain (39/1889) 44 luvun 2 §:ään, jossa säädetään terveydensuojelurikkomuksesta määrättävästä rangaistuksesta. Henkilö voidaan rikoslain säännöksen mukaan tuomita terveydensuojelurikkomuksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi, jos hän

tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo tartuntatautilain 16 §:n perusteella asetetun velvollisuuden.

Tartuntatautilain 89 § 1 momentin mukaan jos Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, aluehallintovirasto, tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin, kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri toteaa, että yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämistä ei voida muulla tavoin estää, poliisin, pelastusviranomaisen, Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen tai Tullin on annettava tämän pyynnöstä virka-apua. Virka-apun antamisen edellytyksenä on, että se ei vaaranna virka-apua antavalle viranomaiselle säädettyjen muiden tärkeiden tehtävien suorittamista.

Samana pykälän 2 momentin mukaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Rajavartiolaitoksella on virka-aputehtävän suorittamiseksi oikeus pysäyttää kulkuneuvo ja ohjata liikennettä noudattaen, mitä rajavartiolaitain (578/2005) 38 §:ssä säädetään, käsitellä virka-aputehtävässä välttämättömiä terveystietoja noudattaen, mitä henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuojalaissa (1050/2018) ja henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetussa laissa (639/2019).

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Kansallinen ohjeistus terveystarkastuksista rajanylityspaikoilla

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 26.1.2021 puoltanut, että sosiaali- ja terveysministeriö tekee täydennyksen hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan. Sosiaali- ja terveysministeriö on 28.1.2021 antanut ohjauskirjeen Rajoitustoimenpiteet virusmuunnoksen ja epidemian leviämisen estämiseksi (VN/909/2021). Kirjeen mukaan uutena potentiaalisesti merkittävänä epidemiologisena uhkatekijänä on ilmennyt SARS-CoV-2-virusmuunnoksia, jotka leviävät selvästi

nopeammin kuin koronaviruksen aiemmat alatyypit ja voivat vakavasti vaarantaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn.

Sosiaali- ja terveysministeriön 3.2.2021 antamassa ohjauskirjeessä *Koronavirustartuntojen torjunta rajat ylittävässä liikenteessä* (VN/2763/2021) todetaan, että covid-19-tapausten ilmaantuvuus useissa maissa on moninkertainen Suomeen verrattuna, jolloin oleskelu näissä maissa sisältää Suomen tilanteeseen nähden selvästi suuremman covid-19-tartunnan riskin. SARS-CoV-2-virusmuunnokset voivat yleistyessään aiheuttaa aiempaa nopeammin leviävän epidemian ja johtaa terveydenhuollon ylikuormittumiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön 25.5.2021 antamassa ohjauskirjeessä (VN/13919/2021) todetaan, että ohjauskirjeessä 30.3.2021 on kuvattu toimintamalli covid-19-tartuntojen torjumiseksi rajat ylittävässä liikenteessä. Ohjauskirjeessä 25.5.2021 todetaan, että sisä- tai ulkorajat ylittävän liikenteen rajoitusten purkaminen tulee lisäämään rajojen terveysturvallisuustoimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden määrää. Maahan saapumisen prosessi tulee suunnitella mahdollisimman sujuvaksi siten, että terveysturvallisuustoimet maahan tullessa kohdistetaan ensisijaisesti henkilöihin, joilla ei ole mukanaan covid-19-ennakkotodistuksia. Todistusten lukemisessa ja matkustajien ohjauksessa tulee hyödyntää sähköisiä työkaluja. Ennakkotestissä tai testissä välittömästi rajanylityksen jälkeen käyneet henkilöt tulee ohjata 72 tuntia maahan saapumisen jälkeen otettavaan toiseen testiin. Kunnat vastaavat covid-19-testauksen järjestämisestä alueellaan.

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos (THL) on antanut 10.6.2021 suosituksen maahantulon yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista SARS-CoV-2-viruksen leviämisen estämiseksi. Kyseinen ohje korvaa THL:n 29.3.2021 antaman ohjeen maahantulopisteillä tehtävistä testauksista.

THL:n ohjeessa 10.6.2021 todetaan, että riskimaaksi määritellään valtioneuvoston periaatepäätöksen VNK/2020/114 (11.9.2020) perusteella maa, jossa covid-19-tapausten 14 päivän ilmaantuvuus 100 000 henkilöä kohden on yli 25. Kaikki riskimaista tulevat matkustajat ohjataan terveystarkastukseen, jonka yhteydessä

heiltä tarkistetaan todistukset koronarokotuksista, ennen matkaa otetusta koronavirustestistä ja mahdollisesti sairastetusta covid-19-taudista.

Täyden covid-19-rokotussarjan saaneiden matkustajien osalta THL suosittelee, että heihin ei kohdisteta maahantulopisteillä covid-19-pandemian torjuntaan liittyviä terveysturvallisuustoimenpiteitä (paitsi tarkistetaan todistukset). Tässä yhteydessä täysi rokotussarja tarkoittaa, että matkustaja on saanut myyntiluvan mukaiset rokotukset ja että aikaa viimeisen rokotussarjaan kuuluvan rokotusannoksen saamisesta on kulunut vähintään 14 vuorokautta. Jos matkustaja on sairastanut covid-19-taudin ja hän on lisäksi saanut vähintään yhden covid-19-rokotuksen ja rokotuksesta on kulunut vähintään 7 vuorokautta, rinnastetaan hänet matkustajaan, joilla on täysi rokotussarja. Jos matkustaja on saanut kahta erilaista covid-19-rokotetta ja aikaa viimeisen annoksen saamisesta on kulunut vähintään 14 vuorokautta, rinnastetaan hänet matkustajaan, jolla on täysi rokotussarja.

Matkustajan tulee esittää maahantulopisteiden terveysturvallisuustoimintoihin luotettavat todistukset rokotuksista ja/tai sairastetusta covid-19-taudista. THL suosittelee, että maahantulon yhteydessä hyväksytään todistukset niistä covid-19-rokotteista, jotka ovat saaneet myyntiluvan ns. tiukalta lääkeviranomaiselta (10.6.2021 päivätyn ohjeen taulukko 1).

Rokottamattomien (covid-19-rokotus) tai osittaisen rokotussarjaan saaneiden riskimaista tulevien matkustajien osalta THL suosittelee, että rajanylityspisteillä ohjataan koronavirustestiin kaikki riskimaista tulevat rokottamattomat matkustajat, joilla ei ole 1) edes osittaista koronarokotesarjaa tai 2) todistusta negatiivisesta koronavirustestistä (PCR-tai antigeenitesti), joka on otettu enintään 72 tuntia ennen maahantuloa tai 3) todistusta sairastetusta covid-19-infektiosta. (Sairauden alusta tai positiivisesta testituloksesta on kulunut vähintään 11 vuorokautta mutta enintään 180 vuorokautta).

Lisäksi THL suosittelee, että rajanylityspaikan terveysturvallisuustoimintoihin keräävät ja toimittavat riskimaista tulevien rokottamattomien tai vain osittaisen rokotussarjan saaneiden matkustajien henkilö- ja yhteystiedot matkustajan oleskelu- tai asuinpaikkakunnan

tartuntatautiviranomaisille. Nämä ohjaavat matkustajat toiseen tai osittaisen rokotussarjan saaneet matkustajat ensimmäiseen koronavirustestiin aikaisintaan 72 tunnin kuluttua maahantulosta. Jos matkustaja oleskelee maassa alle 72 tuntia tai jos matkustaja on sairastanut covid-19 infektion, tietoja ei kerätä 72 tunnin testiin ohjaamista varten.

Ohjeen mukaan vuonna 2005 ja sen jälkeen syntyneiden lasten ei tarvitse osallistua terveystarkastukseen. Suositus ei myöskään koske kuljetus- ja logistiikkahenkilöstöä työtehtävissään.

THL:n Covid-19-epidemian hybridistrategian tilannearvioraportin 16.6.2021 mukaan Suomessa viikolla 23 todetuista uusista tartunnoista 19 % oli ulkomailla saatuja.

Asian arviointi

Covid-19-tartuntataudin leviämisen ehkäiseminen on yhteiskunnallisesti tärkeää, jotta kansalaisten perusoikeuksia elämään ja turvallisuuteen voidaan turvata. Covid-19-tartuntojen leviämisen ehkäisemisessä tartunnanlähteiden ja tartunnalle altistuneiden henkilöiden tunnistaminen ja jatkotartuntojen estäminen ovat keskeisiä keinoja.

Maailmalla on yleistynyt ns. delta-variantti, joka on aiemmin helposti tarttuviksi todettuja virusvariantteja tarttuvampi ja jota vastaan yhden rokotusannoksen antama suoja on todettu voivan olla jonkin verran alentunut.

Epidemian hallinnan näkökulmasta maahantulijoiden kautta leviävien tartuntojen minimoiminen on tärkeää, ja se tapahtuu tehokkaimmin terveystarkastamalla heidät, jotka eivät ole sairastaneet covid-19-infektiota ja joiden rokotesuoja ei ole täysi.

Ulkomailta tulevat tartunnat ja erityisesti muuntuvien virusvarianttien uhka painottuvat etenkin, kun henkilöliikenteen määrä rajoilla on nyt kasvamassa.

Tartuntatautien torjunnan yleisestä suunnittelusta, ohjauksesta ja valvonnasta vastaava sosiaali- ja terveysministeriö sekä

tartuntatautien torjunnan kansallisena asiantuntijalaitoksena toimiva Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) ovat antaneet muun muassa matkustajamäärien odotettavissa olevan kasvun vuoksi ohjausta. Ensin mainittu on painottanut sujuvaa maahan saapumisen prosessia ja jälkimmäinen sitä, että maahantuloon liittyvien toimenpiteiden tulisi erota riippuen siitä, saapuuko matkustaja Suomeen ohjeessa tarkoitettusta riskimaasta vai muusta kuin riskimaasta. Toimenpiteiden tulisi lisäksi erota sen suhteen, onko riskimaasta saapuva matkustaja saanut täyden covid-19-rokotussarjan vai onko kyse matkustajasta, joka on rokottamaton (covid-19-rokotus) taikka saanut vain osittaisen rokotussarjan.

Tartuntatautilain mukaan kunnat järjestävät tartuntatautien vastustamistyön alueellaan. Sairaanhoidopiirien kuntayhtymät tukevat kuntia tartuntatautien torjunnassa. Aluehallintovirastot sovittavat yhteen ja valvovat tartuntatautien torjuntaa alueellaan.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaisesti kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi ja aluehallintovirasto voi tartuntatautilain 16 §:n nojalla päättää, että tartuntatautilain 14 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Kunnilla on tartuntatautilain 14 §:n säännöksen nojalla velvollisuus järjestää terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Tartuntatautilain esitöissä (HE 13/2016) todetaan, että tartuntatautien ehkäisemiseksi tehtävien terveystarkastusten järjestämisen, tarkastusten sisällön ja rokotusten tarpeellisuus tulee arvioida lääketieteellisin ja epidemiologisin perustein. Toimien tulee olla kustannusvaikuttavia ja niiden tavoitteena on paitsi yksilön, erityisesti väestön terveyden suojelu ja yhteiskunnan turvallisuuden lisääminen, ottaen huomioon myös Suomea lain tasoisesti sitovat kansainväliset velvoitteet. Tarvittaessa asiantuntija-arvioon perustuvia terveystarkastusten kohderyhmiä voivat olla esimerkiksi suuren tartuntatautiriskin maista tulevat henkilöt, joiden rokotussuoja on puutteellinen tai joiden voidaan

perustellusti epäillä kantavan tai sairastavan helposti leviävää, muulle väestölle terveysriskin aiheuttavaa vakavaa tartuntatautia. Terveystarkastusten sisällöstä tarvittavine tutkimuksineen ja rokotuksineen tulee päättää kohderyhmän ja tartuntataudin leviämisen uhan mukaan. Tarttuvat taudit eivät tunne rajoja, ja lisääntyvä liikkuvuus voi nopeuttaa tarttuvien tautien leviämistä. Tämän vuoksi tarttuvien tautien torjunnasta vastaavien toimijoiden tulee vastata uusiin haasteisiin viivytyksettä ja toimia joustavasti. Tartuntatautien leviämistä voidaan parhaiten ehkäistä toteamalla ne ajoissa ja hoitamalla todetut taudit nopeasti siten, etteivät sairastuneet enää tartuta.

Aluehallintoviraston kokonaisarvioinnin perusteella tartuntatautilain 16 §:n mukainen päätös on edelleen välttämätön Itä-Suomen aluehallintoviraston alueen rajanylityspaikoilla. Aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki toimialueensa rajanylityspaikkojen kautta riskimaista Suomeen saapuvat henkilöt osallistumaan rajanylityspaikalla maahantulon yhteydessä kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän järjestämään terveystarkastukseen yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

Jos terveystarkastukseen tartuntatautilain 16 §:n nojalla määrätty henkilö ei noudata hänelle asetettua velvoitetta, voi kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri pyytää virka-apua tartuntatautilain 89 §:n nojalla.

Aluehallintovirasto toteaa edelleen, että jos henkilö kieltäytyy osallistumasta tässä päätöksessä määrättyyn pakolliseen terveystarkastukseen, rikoslain 44 luvun 2 §:n säännökset voivat tulla sovellettavaksi. Rikoslain 44 luvun 2 §:n mukaan se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo tartuntatautilain 16 §:ssä tarkoitettua pakollista terveystarkastusta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, terveydensuojelurikkomuksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Perustuslaki (731/1999) 7, 10 ja 22 §

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 7, 8, 14, 15, 16, 22, 60, 88 ja 89 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Täytäntöönpano

Tämä päätös laitetaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n nojalla täytäntöön heti.

Lisätietoja

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa ylitarkastaja Emma-Lotta Kinnunen (puh. 029 501 6800).

ylijohtaja

Soile Lahti

ylitarkastaja

Emma-Lotta Kinnunen

LIITE

Liite 1, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen suositus 10.6.2021 maahantulon yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista SARS-CoV-2-viruksen leviämisen estämiseksi (taulukko 1)

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Itä-Suomen aluehallintovirastossa 31.7.2021 saakka. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Itä-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnat ja kuntayhtymät

Itä-Suomen aluehallintoviraston alueen sairaanhoitopiirit, joita pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueidensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Itä-Suomen aluehallintoviraston alueen poliisilaitokset

Rajavartiolaitoksen esikunta, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä Itä-Suomen rajanylityspaikkoja

Tulli

Finavia Oyj

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, Valvira

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Valtioneuvoston kanslian viestintäosasto

Maksutta

Tämä asiakirja ISAVI/5138/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/5138/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kinnunen Emma-Lotta 23.06.2021 13:26

Ratkaisija Lahti Soile 23.06.2021 13:27